

Matriarchaat versus patriarchaat

Heel lang geleden, in een voorchristelijke tijd, leefden onze voorouders in een meer matriarchale samenleving. Godinnen werden vereerd, het vrouwelijke zachte, verzorgende principe stond hoog in het vaandel. Vrouwen genoten alleen al aanzien vanwege het feit dat zij het vermogen hadden nieuw leven te scheppen. Vrouwen stonden meer in verbinding met hun intuïtie, emoties, hun gevoel. Dat kwam onder andere vanwege de grote verbinding met de maan, de planeet die een grote aantrekkende en afstotende invloed heeft op het water op aarde. De “maanstone”, het oude woord voor menstruatie, liep gelijk met de schijngestalten van de maan zoals wij die zien vanaf de aarde.

Men leefde nog dicht bij de natuur en was er diep mee verbonden. Zo werd het “Goddelijke” gezien in al het leven, in dieren, in bomen, planten, stenen en in moeder aarde zelf. Ook wij mensen waren een Goddelijke vonk die ontsprongen was uit dezelfde bron als al het leven hier op aarde. Bracht je schade aan aan een ander leven, dan beschadigde je jezelf. Met dat bewustzijn, met toestemming, eerbied en dankbaarheid werd alleen dat genomen, dat noodzakelijk was om te overleven.

Waar de mannen vooral een naar buiten gerichte energie voelden, zij moesten immers de grenzen bewaken en op jacht, waren de vrouwen de verbindende factor, de hoedsters en creators van een veilige thuishaven. Zon en maan, in balans.

De vrouwelijke energie is langzaam naar de achtergrond gedrukt en we belandden uiteindelijk in een volledige patriarchale samenleving die zijn hoogtepunt inmiddels al heeft bereikt. De maancyclus van wassende, volle, afnemende en nieuwe maan is te vergelijken met groei, bloei, afbraak en loslaten en zien we overal in terug. In het klein in een etmaal (ochtend, middag, avond, nacht), iets groter zien we het weerspiegelt in de seizoenen (lente, zomer, herfst, winter). We zien het terug in onze verschillende levensfasen en in het heel groot in de opkomst, bloei en ineenstorting van culturen, samenlevingen en beschavingen. Het is een natuurwet, we zijn aan veranderingen onderhevig en alles voltrekt zich volgens cyclische patronen. Dit laatste is maar moeilijk te verteren als je in een patriarchale maatschappij bent grootgebracht.

In het patriarchaat is wijsheid door kennis vervangen, verbinding door individualisme, samenwerking door concurrentie, intuïtie door feiten en de mannelijke, naar buiten gerichte, eigenschappen worden zwaar overgewaardeerd. In een patriarchaat vind je niet alleen God buiten jezelf, maar is zowat alles aan de buitenwereld gerelateerd, je hele zijn, je zelfvertrouwen, je status. Geld als middel wordt een doel, nemen is belangrijker dan geven, willen is interessanter dan hebben en, het meest belangrijke misschien, leiderschap wordt slachtofferschap in veel mensen. In het patriarchaat is men geneigd te denken dat het altijd zomer is en blijft, het is altijd volle maan, de economische groei, de hang naar macht, naar meer, naar geld, korte termijn denken staat centraal. De 24-uurs economie is een goed voorbeeld van de natuurlijke cyclus aan de laars lappen. De uitvinding van de klok, zodat we weten wanneer we aan tafel moeten, honger of geen honger, ook. De verticale structuur

waarmee we onze bedrijven en landen besturen, waardoor iedereen verantwoording aflegt aan iedereen en uiteindelijk niemand verantwoordelijk is. En nog enger, niemand die weet wie er eigenlijk aan de touwtjes trekt daarboven. Na een eeuwenlange opbouw van het patriarchaat was het hoogtepunt in zicht. Een meer vrouwelijke benadering kwam weer langzaam bovendrijven. Yoga in plaats van kalmeringsmiddelen, ZZP-er worden in plaats van loonslaaf, gemengde biologische boerenbedrijven in plaats van megastallen, een sabbatical in plaats van een psychiater, parttime werken in plaats van een burnout. Je rook de herfst en kon weten, de zomer is bijna voorbij. Langzaam namen we weer eigen verantwoordelijkheid want we voelden, daar krijg je vrijheid voor terug. En menigeen merkte ook dat zijn of haar innerlijk kompas nog steeds goed werkte, met een beetje oefening.

Mensen die schathemeltjerk zijn geworden (qua geld dan, hè) en ontzettend veel macht hebben kunnen kopen doen er alles aan om de ondergang van het patriarchaat zoals wij dat nu in alle lelijkheid uitvergroot zien worden, tegen te houden. Mondkapjes in plaats van frisse lucht, multinationals in plaats van kleine ondernemers, ziekte in plaats van gezondheid, gevangenschap in plaats van vrijheid, angst in plaats van liefde. Maar een natuurlijke cyclus is niet te beïnvloeden, het is een universele wetmatigheid. Je kan een boom niet dwingen zijn blad vast te houden als het tijd is om los te laten. Het begint te verkleuren, te verschrompelen, af te sterven en gaat in een vrije val, niets of niemand houdt dat tegen. Op het punt dat de dreiging er is dat er een wereldregering geïnstalleerd wordt en de mensheid onder totale controle komt te staan, ja, zelfs het mens-zijn wordt afgenomen, weet je, het is herfst en de winter is in zicht.

We hebben allemaal geschiedenislessen gehad op school en geleerd dat er nooit, nooit overheden en machthebbers zijn geweest die het het beste met hun "onderdanen" voor hadden. Weinigen kunnen omgaan met macht en geld. We leerden over oorlogen, onderdrukking, staatsgrepen, verraad en andere ellende. Waarom zou het nu anders zijn en ziet het ernaar uit dat het anders is? Mijn overtuiging is dat we op deze aardbol samen rondlopen om iets te leren. We kunnen meer dan ooit heel veel leren, het is een bijzondere tijd. Leren over angst, verlies, gehechtheden, frustraties, boosheid, onzekerheid en hoe met al die emoties om te gaan. Leren over liefde, mededogen en verbinding en hoe dat vorm moet krijgen. Maar het mooiste leerproces voor jezelf en tevens het mooiste cadeau dat je iemand kunt geven is om iedereen "het leren" op zijn of haar eigen tempo te laten doen en op zijn of haar manier. Ook dat is loslaten.....

Ik draag al jaren een, inmiddels verkreukeld en bijna onleesbaar, briefje met me mee, met de volgende tekst.....

Ik vroeg om kracht en kreeg moeilijkheden om me sterk te maken
Ik vroeg om wijsheid en kreeg problemen om op te lossen
Ik vroeg om moed en kreeg gevaren om te overwinnen
Ik vroeg om liefde en kreeg mensen om te helpen
Ik vroeg om gunsten en kreeg kansen
Ik ontving niets van wat ik vroeg, maar kreeg alles wat ik nodig had.

(Pater Damiaan)

Het is mijn geheugensteuntje om me eraan te herinneren dat leren een onvoorspelbaar proces is.

